

Fransiyada ta'lim tizimi

Dildora Obidjon qizi Mamasoliyeva

D08083432@gmil.com

Dilfuza Ilhom qizi Malikova

Alisher Navoiy nomidagi O'zbek tili va adabiyoti universiteti

Annotatsiya: Bilamizki, har bir davlatning o'ziga yarasha sifatli ta'lim tizimi bo'ladi. Ta'limsiz davlat nuragan imoratga o'xshaydi. Ta'lim har sohaning qurilish poydevori hisoblanadi. Mana shunday kuchli ta'lim tizimiga ega bo'lgan davlatlardan biri Fransiyadir. Fransiyada ta'lim juda ko'p bo'linmalarga ega bo'lgan yuqori markazlashtirilgan tarzda tashkil etilgandir. Fransiya ta'limi uch bosqichga: boshlang'ich, o'rta, oliy ta'limga bo'lingan. Fransiyada bolalarning maktabga kirish yoshi ikki yoshdir. Lekin ikki yoshli bolalar boshlang'ich maktabni boshlashdan avval, maktabgacha ta'limni boshlaydilar. Oti yoshga to'lgach, Fransiyadagi bolalar boshlang'ich maktabni boshlash huquqiga ega bo'ladi.

Kalit so'zlar: Fransiya ta'limi, ta'lim tizimi, maktabgacha tarbiya, chuqurlashtirilgan bosqich

Education system in France

Dildora Obidjon kizi Mamasoliyeva

D08083432@gmil.com

Dilfuza Ilhom kizi Malikova

Uzbek Language and Literature University named after Alisher Navoi

Abstract: We know that each country has its own quality education system. A state without education is like an illuminated building. Education is the building block of every industry. One of the countries with such a strong education system is France. Education in France is highly centralized with many departments. French education is divided into three levels: primary, secondary, and higher education. In France, the school age for children is two. But two-year-olds begin preschool education before starting primary school. Children in France have the right to start primary school when they reach the age of majority.

Keywords: French education, educational system, preschool education, advanced stage

Kirish

Fransiya xalqining hozirgi davrda amal qilib kelayotgan "Ta'lim haqida" gi Qonuni 1989 yil 10 iyulda qabul qilingan.

Fransiyada ta'limning asosiy maqsadi shaxsni har bir sohada kamol topishini ta'minlash, uni mustaqil faoliyatga tayyorlash, bozor munosabatlari sharoitida o'quvchilarni tadbirkorlikka, ishbilarmonlikka o'rgatish, ularni jamiyatga nafi tegadigan komil inson qilib tarbiylashdir.

Mamlakatda maktablar davlat maktabi, xususiy maktab, oraliq maktablariga bo'linadi. Darslarning qirq besh foizi gumanitar fanlar, qolganlari esa tabiiy fanlardir. Sinflarning o'rtacha haftalik darslari yigirma olti soatdan iborat bo'lib, darslarning davomiyligi oltmish minutdir. Sinflardagi bolalarning soni o'rtacha o'ttiz besh va qirqtani tashkil qiladi. Fransiyada o'quv yili beshta chorakka bo'linadi.

Boshlang'ish sinflardagi o'qish ertalabki va tushdan keyingi qismlarga bo'linadi. Ertalab o'quvchilar ona tilidan, tushdan keyin esa matematika va boshqa fanlardan saboq oladilar. Fransiya maktablarida ona tili, adabiyot hamda matematika - asosiy fanlar, tarix, geografiya, mehnat ta'limi, jismoniy tarbiya fanlari esa rivojlantiruvchi fanlar hisoblanadi.

Ta'lim tizimlari

Fransiya ta'lim tizimining dastlabki bosqichini maktabgacha tarbiya tashkil etadi. Bu bosqich "Onalar maktabi" deb ham yuritiladi. Bundan ko'zlangan asosiy maqsad bolalarning maktabdagi sharoitini uy sharoiti bilan yaqinlashtirish, ularga oiladagidek iliq munosabatni shakllantirishga ko'maklashishdan iborat. Fransiya ta'lim tizimida bolalarning go'daklik chog'idanoq maktabga o'qitish uchun tayyor holda olib kelinishi g'oyat muhim masala hisoblanadi. Maktabgacha tarbiya bosqichida tarbiyalanuvchilar quyidagicha tabaqalashtirilgan:

1. Kichik guruh (ikki yoshdan to'rt yoshgacha);
2. O'rta guruh (to'rt yoshdan besh yoshgacha);
3. Katta guruh (besh yoshdan olti yoshgacha);

Besh, olti yoshli bolalardan iborat guruh Fransiyada tayyorlov guruh hisoblanadi. Bolalarni maktabga tayyorlash uchun alohida dastur va darsliklar mavjud.

Boshlang'ich talim. Fransiyada boshlang'ich maktablarga olti yoshdan o'n bir yoshgacha bo'lgan bolalar jalb qilinadilar. Boshlang'ich ta'lim barcha uchun majburiy va bepuldir.

O'qish mashg'ulotlari ertalab soat to'qqizdan o'n ikkigacha, hamda soat o'n to'rtidan o'n oltigacha - besh soat davom etadi. Ovqatlari pullik, lekin juda arzon va hamyonbop.

Ikkinshi bosqich - boshlang'ich kurs bo'lib, bu ikki yil davom etadi. Tayyorlovdagi bilimlar yanada takomillashtiriladi. Tayyorlov bo'limida bitta

o'qituvchi ishlasa, boshlang'ich bo'limida ikkita o'qituvchi (har biri bir yildan) ishlaydi.

Ushinshi bosqich - chuqurlashtirilgan bosqich. Bunda o'quvchilarning tayyorlov va boshlang'ich bosqichidagi bilimlari yanada chuqurlashtiriladi. Dasturlarda o'quv bo'limlarining barchasiga uch bosqich bo'yicha aniq, alohida - alohida talablar qo'yiladi.

Fransiyada oliy ta'lim

Ko'p yillar davomida Fransiyadagi ta'lim chet elliklar orasida juda mashhur bo'lib kelmoqda. Fransiya bir necha yildan beri Yevropaning eng mashhur joyi sifatida tanilgan Germaniya bilan raqobatlashmoqda. Dunyoga mashhur qadimiy universitetlar, nufuzli «Grand Ecole» va muhandislik kollejlari, Parij markazidagi Yevropa biznes maktablari - bularning barchasi chet ellik talabalarni hayratda qoldiradi. Bundan tashqari, Fransiyadagi ta'lim Yevropa qo'shnilariga nisbatan juda ko'p afzalliklariga ega.

Fransuz o'qituvchilarining ma'ruzalari qiziqarli munozaralar: sharhlar va savollar, o'zaro muloqotlardan iboratdir. Talaba o'qish uchun rejani o'zi tanlashi, ilmiy loyihalar yaratishi va o'z fikrlarini bildirishi mumkin - bularning barchasi rag'batlantiriladi.

Bundan tashqari, Fransuz diplomi Yevropa Ittifoqida juda qadrlanadi, shuning uchun Fransiya universitetlari bitiruvchilarining kelgusida ishga joylashishi juda yuqoridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. "Barkamol Avlod yili" davlat dasturi.
2. O'zbek Pedagogikasi Antalogiyasi – T "O'qituvchi" 1996.
3. Hikmatlarga to'la bu dunyo – T "O'qituvchi" 1997.
4. Sattorov. M. "O'zbek udumlari Toshkent", "Fan" 1998.
5. Karimov I. A. "Yuksak ma'naviya yengilmas kuch" asari, "Ma'naviyat" 2008.
6. Barkamol avlod – O'zbekiston taraqqiyotining poydevori, Toshkent, "Sharq" 1998.
7. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3(1/2), 92-96.
8. Аслонов И. (2022) «Бобурнома» бадиий – психологик тасвир муаммоси объекти сифатида. O'zMU xabarlari. Toshkent – 2022. №1/5.
9. Aslonov Ilhom Nizomovich. (2022) The Problem of Artistic - Psychological Image in Boburnoma. *Eurasian Scientific Herald*. Volume 7| April, 2022. ISSN: 2795-7365.

10. Aslonov Ilhom Nizomovich. (2022) Appearance of Zahiriddin Muhammad Bobur in "Boburnoma" Central Asian journal of theoretical and applied sciences Volume: 03 Issue: 06 | Jun 2022 ISSN: 2660-5317.

11. Sattorov V.N (2023). Umumiy pedagogika fanini o'qitishda inovatsialar. ORIENTAL RENAISSANCE: INNOVATIVE, EDUCATIONAL, NATURAL AND SOCIAL SCIENCES,3, 734-745 (2023).

12. Sattorov V.N (2022). Methods of shaping the culture of the teacher. Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning. vol 3 no.02. 36-41 (2022). ISSN (online): 2776-0995

13. Sattorov V.N (2023). Indicators of Pedagogical Competence and its Effectiveness. International Journal of Inclusive and Sustainable Education. vol 2 no.02. 86-88. (2023). ISSN(e): 2833-5414

14. Arapbaeva Damegul Kurbanovna, Amirova Bibisara Aubakirovna. Personal Psychological Adaptation and its Characteristics. INTERNATIONAL JOURNAL OF INCLUSIVE AND SUSTAINABLE EDUCATION. VOL. 2. NO 2. 2023. -P. 68-70.

15. Sattorov V.N (2023). Umumiy pedagogika fani taraqqiyotining ustuvor yo'nalishlari. ORIENTAL RENAISSANCE: INNOVATIVE, EDUCATIONAL, NATURAL AND SOCIAL SCIENCES,3, 710-719. (2023)